

עג:

אלו דברים פרק ששי פסחים

עין משפט
גר מצוה

מסורת הש"ס

נב א מ"י פ"ד מהל' ק"ס
הלל: ג
גב ב מ"י פ"ד מהלכות
פסול מוקדשין הלכה
טו:

רבינו חננאל

ותאני עלה בחול כי האי
גזנא ישרף מיד. אי אמרת
בשלמא בעי עקירה האי
פסח הוא, וביין דלית
ליה בעלים ולא אפשר
למכילה לעולם פסולו
בשום דא, אטא הכי ישרף
מיד. אלא אי אמרת לא
בעי עקירה, כיין גזנא
בעת השחיטה שבכר מו
בעליו, נמצאת כי שחיטתו
ששטח סחם לשם שלמים
הוא, פסול מאי פסול
ליה משום ששטח אחר
המיד של בין הערבים,
האי אין פסולו בגופו אלא
פסולו מחמת דבר אחר
הוא היכא דנדרה, נמצאת
הכלל לא פסולו בגופו
ישרף מידהו ובבעלים
מיד. ואיתני להנדרה לא
דבר בשחיטה לשם עולה
ועקר שם אסמ' מצלי.
ואתקשין ובי בעי עקירה
לפני דאמר נזרקה מפי
חבורה ואמר כון שחי
בעליו טכא מתיס נדרהו
לפסח שני, והאי פסח
ואתקשין ובי בעי עקירה
כיה בפסח שני, והאי הוא
דבעי עקירה, אבל זולתו
לא בעי עקירה, ולעולם
הא דבר כון ששטחו
סחם, ואת קרני נזרעה
ששטחו בעלים את יד
אי ששטחו או ששטחו
כון פסולו לשם פסח
קודם חצות ומתו בעלים
אחר חצות דהוא ליה
נראה לשם פסח נזרעה
וכל הנראה נזרעה שוב
אינו נזרעה, שנמצא
פסולו בגופו, לפיכך תני
עלה ישרף מיד. ואתקשין
עלה מיד הוא טעמא
דלא בעי עקירה אלא
לרב, הא בהריא אמר רב
בעל חיים איני נדחין.
ומכניז רב פסח דמתני
ר' אליעזר הוא דאמר
וכן השוחט אחרים לשם
פסח פסולין דהוה להו כי
הא גזנא פסולו בגופו.
ואתקשין אי ר' אליעזר כי
הא גזנא השוחט בשבת
כרת הוא ודפחייב דהא
לית ליה לרבי אליעזר
טעה בדבר מצוה פסול,
ולא הוה ליה למשחט
עד רבידק ליה להדיקא
דקא שחיט בעלים אינו
חיים, והדיקין ואיתקשין
ליוסף בן חוני ברבי
שחיטת קרישים יוסף בן
חוני אומר הנזחשין לשם
פסח ולשם חטאת פסולין
אלמא פסולו בגופו הוא,
ובפטורי סבר לה כי
יירושע דתני טעה בדבר
מצוה פסול, רב אשי אמר
רב דאמר לא בעי עקירה
כי האי תנא הוא דאמר
הכי דתני אש ישרא
ביום כי לידע ששטחו
הבעלים את ידס או ששטחו
אש ששטחו ולא שאל אלא
שחט בשבת חייב ותעובר
צורתו, כלומר ישרא ימים
עד ירכיש ולא ישרא
עליו אדמוסות אלא חששה
צורתו כעין וירקוקה דרא
לכיה השופה, ומדקתני

פסולו מחמת מאי הו' ששטחו בו, וא"ת מאי קמדמי הך עקירה
להיכל דלעיל דלשם שפירו בעליו נאחר מו לא חיי
לשם אכל פסח ששטחו בעליו או משכו ידיהם אחי חיי לפסח אס
ימנו אחרים עליו כדתנן לקמן (דף פט.) נימנין ומושקין ידיהם עד
שישחטו וי"ל דהני מילי כשנאמר אחד
מגני חבורה עליו שחט נאחר לגמרי
כלל בעלים מו לא חיי לפסח כדמתני
בסוף מי שהיה טמא (לקמן סד.) המפרש
פסח ומת אס כנו נמנה עליו יביאנו
לשם פסח אין כנו נמנה עליו יביאנו
לשם שלמים, **בדס** ובבעלים
תעובר. ממה א"כ הכי קתני ששטחו
וגודע ששטחו בעלים את ידס או
ששטחו כחול ישרף מיד והא דס
ובבעלים בעינן עיבור צורה וליכא
למימר כפי' הקונטרס דהך דגס
ובבעלים מיירי כון ששטחו אחר זריקה
דעכשיו פסח כשר אלא שאין לו
אולכין דכפרק מילי זולין (לקמן פג.)
מוקמינן לה קודם זריקה דקמי
בעלים דמויה דס וזיקין ר' שמאל
כר' שלמה דהיא דלעיל מיירי קודם
שחיטה דהו' כמו ששטחו שלא לאוכליו
דחשיב פסולו בגופו:

האמר רב בעי' חיים אינן נדחין.

ממה א"ת חסקי' כפ' שני
שעירי (וימא סד.) אמר לך רב אליכא
ד' יהודה לא קאמינא וי"ל לימא
דמתנינן רבי יהודה דקבר נדחין
וכמה משניות מצינו דקברי דבעלי
חיים נדחין כפ' מי שהיה טמא (לקמן סד.)
ובתמורה (דף כג.) ובשילי כריתות
(דף כח.) דדיק עליהו שמע מינה
בעלי חיים נדחין וזיקין לרב לאוקמי'
כרבי יהודה ומתני' נמי אמאי לא
מוקי כוותיה:

הדרן עלך אלו דברים

פסח ולשם חטאת פסולים אלמא פסולו בגופו היא ומשום הכי ישרף מיד
ובפטורי סבר לה כר' יהושע רב אשי אמר רב דאמר כר' ישמעאל בנו של
רבי יוחנן בן ברוקה (דחנא ר' ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה אומר
רבי יש שורות ביום לידע אם משכו בעלים את ידיהם או ששטחו או ששטחו
חייב ו"תעובר צורתו ויוצא לבית השרפה מאי טעמא לאו משום דלא בעי
עקירה ממאי דילמא משום דסבר לה כ"תנא דבי רבה בר אבבה דאמר
אפילו פיגול נמי בעי עיבור צורה דיליף עון עון מנותר דאי לא תימא הכי
נמצאו בעלים מאי איכא למימר הא ודאי בעי עקירה דאמר רבי חייא בר
גמדי (נזרקה מפי חבורה כון שהיו בעלים טמאי מת ונדרהו לפסח שני
אלא מחזורתא כרשני מעיקרא יוסף בן חנניא היא:

הדרן עלך אלו דברים

מירוא רב מתנין ליה דאמר לא בעי עקירה: והאמר רב. כפ' שני שעירי (וימא סד.): בעלי חיים אינן נדחין. ואין דיחוי אלא דס או כדבעים
כון שעיר של שם ששטחו וזיקת דמו מת המשתלח יספך הדס אכל כל זמן שהקרבן חי אינו נפסל משום דיחוי: **אלא אמר רב**
פסל. לעולם לא בעי עקירה וסממיה שלמים והא דקתני עלה דמתני' כחול ישרף מיד ר' אליעזר הוא ומשום דשלמים הוא ויגזן דשחיטה
כדילא לשם פסח ורבי אליעזר לטעמיה דאמר כפ' תמיד נשחט (לעיל סג.) שלמים ששחטן לשם פסח פסול: **ואי רבי אליעזר.** אמאי
תנן מתני' פטור לחייב משום שנת דהא לית ליה כי: **ובפטורי.** דטועה דנדר מזה: **סבר לה.** רבי יוסף בן חנניא כרבי יהושע:
רב אשי אמר רב דאמר. לעיל לא בעי עקירה לית ליה דהאי תנא דאמר כחול ישרף מיד אלא קסבר רב דמתני' לענין צורה כי האי
תנא סבר לה דאמר בעי עיבור צורה: **אס י' שסוס ביום.** לזה ששחט פסח זה כשנת לבדוק אס מתו בעלים כי' ולא שאל לא טועה
דנדר מזה הוא אלא שוגג ותייב. שוגג אלא הקרוב לפסע: **ופטורי.** ונדרהו. אס הוא חול דליתו כשנת לא אטריך ליה דהא כשנת
לא שריך ליה ולתמר כיום טוב נמי לא שריך ליה: **מאי טעמא.** בעי עיבור צורה: **לאו משום דקסבר לא בעי עקירה.** וזה קסם
נשחט והרי הוא שלמים כשרין אלא ששחטו אחר התמיד ופסול מחמת דבר אחר הוא: **ומאי דילמא.** לעולם בעי עקירה ופסולו בגופו
והאי דבעי עיבור צורה משום דרבי ישמעאל סבר לה כתנא דבי רבה בר אבבה דאמר אפילו פיגול שפסולו בגופו טעון עיבור צורה.
ולא יתפרש ל' עיקר מילתיה דתנא דרבה בר אבבה היכא דאמר ונכמה מקומות מיישי לה בגמרא: **דאי לא תימא הכי.** דטעמא
משום דקסבר פסול הגוף טעון עיבור צורה אלא משום דלא בעי עקירה הא מיהא מתו או נחמכרו אכל נעמא מו איכא דלא בעי
עקירה הא סממיה לפסח שני קאי ורבי ישמעאל או ששטחו נמי קתני: **אלא מחזורתא.** דטעמא דרבי ישמעאל משום דקסבר פסול הגוף
טעון עיבור צורה ותנא דירשך מיד סבר לא בעי עיבור צורה ואי למרזי נעית דלא תיקשי לרב הכי תרלת דפסול הגוף דידה גבי מתו
או משכו ידס משום דשחיטה לשם פסח כדילא ויהיו לשלמים קאי כלל עקירה כר' והו' להו שלמים לשם פסח ופסול הגוף הוא כיוסף בן חנניא:

הדרן עלך אלו דברים

א) לעיל דף לז: לקמן דף
סב: ופסולתו פ"י ה"ו,
ב) לעיל סד: ג) יומא דף
סב: לקמן דף לז: וחס
דף ב' ו"ע, ד) ופסולתו
פ"י ה"ו, ו) ופסולתו
פ"י ה"ו, ז) לעיל דף
לקמן סב: נמצאת כ"ו,
ח) לעיל דף סב: חזני דף
לז: ט) ופסולתו דף

מוסף רש"י

כל שפסולו בגופו.
פסול והאי ונכסר נעמא
ולעיל דף לז: **בדס.** כון
נשך הדס נשך כון
נשך הדס או נשך לאין
נעמא דהו' נשך לאין
נשך: **ובבעלים.**
כון נעמא בעלים והפסח
קיים ואין כון מי ששחט
ודס אש"ס פסול מו
הוא אפילו הכי כחול ידיו
כשר עמלו בעי מימר
לזר: **ולעיל דף לז:** דהקד
מפי חבורה, טלס הדו
כדכ' זה נעמא דס' נמק
ששחט זה שאלו חשיב חפי
מכירה ואמר לעולם לא
בעי עקירה, והא דתשחט
דכני עקירה, כון שחי
נעמא כפסח דאש"ס נמא
מתים ופסח זה לא נמנה
עליו אלא חטאת מתה
נעמא שדחה מתה
טמאה לפסח שני, והאי
פסח חיי ליקרב כדאי
הלך בעי עקירה: **וחזני**
ר' בעלי חיים אינן
נדחין. אלא מחמת חס
או אמן ומכיר שאין
לחזין, אלא למה שהא
לחזי יקרב וקטנו אה
הנשחטין לשם פסח
ולשם חטאת פסולים,
כל שחט ונחשט ששחטו כר
נעמא לשם פסח או ששחטו
לשם חטאת כל זמן
פסולין, כי הכי דליתו
פסולין לשם חטאת, ונחשט
ג' אפילו פיגול, פסול
מתו הוא ופסול לאוריתא
הוא, ונחשט ג'
הדרן עלך אלו דברים

רבינו חננאל (הבשך)

תעובר צורתו ש"ס דלא
פסולו בגופו היא אלא
מחמת דבר אחר הוא,
ש"ס דהאי תנא לא בעי
עקירה, וכיון ששחטו בעליו
או ששטחו או ששטחו
את ידס כפסול הרי ליה
שלמים, ופסולו משום
דנשחט אחר תמיד של
בין הערבים לפיכך בעי
צורה, ודיקין כפאי דבי
מוקמינן לה הכי הוא דלפסח
לעולם פסולו בגופו הוא
והאי תנא סבר לה כרבה
דאמר אפי' פסול שרבי
הכל פסולו בגופו הוא
טעון צורה, דאי לא תמא
הכי דהאי תנא דאי בעי
עקירה, הניח כפי ששחט
בעליו או ששטחו את
ידס איכא למימר סממיה
לשלמים קאי, אלא נמצאו
בעלים כי איכא כאן דאמר
לא בעי עקירה, והא אמר
ר' חייא בר אבבה נזרקה
מפי חבורה ובר, אלא
מחזורתא יוסף בן חניא היא
כדנשך מעיקרא, הדרן
עלך ש"ס אלו דברים

